

Wijziging van artikel 36e, tweede lid, van het Wetboek van Koophandel

BIJLAGE BIJ DE
MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 4

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Beschikkende op het verzoek van A. te X. en van B. te Y. om voorziening op grond van de Wet beroep administratieve beschikkingen tegen de beschikking van Onze Minister van Justitie van 6 november 1967, Hoofdafdeling Privaatrecht, Onderafdeling Naamloze Vennootschappen, waarbij is afgewezen het verzoek van de klagers ter bekoming van de verklaring, bedoeld bij artikel 36e van het Wetboek van Koophandel, ten aanzien van de voorgenomen naamloze vennootschap „S” N.V. te vestigen te Y.;

De Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 5 augustus 1969, no. 219/B.A.B. (1967);

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 24 maart 1970, Hoofdafdeling Privaatrecht, Afdeling Burgerlijk Recht;

Overwegende dat Onze Minister van Justitie zijn evengevoerde beschikking heeft doen steunen op de overwegingen:

dat volgens het slot van de ontwerp-akte van oprichting van de vennootschap voor de eerste maal als directeur zal optreden C, geboren te Z.; dat genoemde C. bij vonnis van de Arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch in 1966 in staat van faillissement is verklaard, welk faillissement blijkens bericht van de instrumenterende notaris inmiddels is geëindigd door het verbindend worden van de enige uitdelingslijst dat blijkens mededeling van de betrokken curator aan genoemde notaris aan preferente schulden niet werd voldaan een bedrag van ruim f 164 000 en aan concurrente schulden een bedrag van ruim f 228 000; dat er - mede gelet op het tweede lid van de doelomschrijving der voorgenomen naamloze vennootschap, vervat in artikel 3, van de genoemde ontwerp-akte - niet voldoende zekerheid bestaat dat de vennootschap onder leiding van genoemde C. zich niet zal gaan bewegen buiten wat in het maatschappelijk verkeer betaamt; dat een vennootschap, ten aanzien waarvan het vorenstaande geldt, strijdt met de goede zeden of de openbare orde;

dat de klagers in hun adres aanvoeren:

dat zij door de afwijzende beschikking van Onze Minister van Justitie rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen, daar door deze beschikking aan hen de bevoegdheid wordt ontzegd een bepaalde rechtshandeling - in casu de oprichting van een naamloze vennootschap met C. als directeur - te verrichten;

dat naar hun mening deze beschikking strijdt met een algemeen verbindend voorschrift, te weten het tweede lid van artikel 36e van het Wetboek van Koophandel, waarin is bepaald, dat de gevraagde verklaring alleen mag worden geweigerd op de overweging dat de vennootschap strijdt met de goede zeden of de openbare orde, dat de akte niet voldoet aan hetgeen door de wet is voorgeschreven of dat niet blijkt, dat de oprichters te zamen voor ten minste een vijfde gedeelte in het maatschappelijk kapitaal deelnemen; dat in de beschikking wordt overwogen,

dat een vennootschap strijdt met de goede zeden of de openbare orde, als niet voldoende zekerheid bestaat, dat die vennootschap zich niet zal bewegen buiten wat in het maatschappelijk verkeer betaamt; dat naar hun inzicht het gevaar van misbruik een rechtsfiguur niet in strijd doet zijn met de openbare orde, daar gelaten nog dat gebrek aan voldoende zekerheid tegen het zich bewegen buiten wat in het maatschappelijk verkeer betaamt een rechtsfiguur in strijd zou doen zijn met de openbare orde; dat zij te dezen verwijzen naar het artikel „verscherping van preventief toezicht” van prof. mr. W. C. L. van der Grinten gepubliceerd in het tijdschrift „De Naamloze Vennootschap” van september 1967;

Overwegende dat de klagers in maart 1967 Onze Minister van Justitie hebben verzocht de verklaring van geen bezwaar als bedoeld bij artikel 36e van het Wetboek van Koophandel te verlenen ten aanzien van de voorgenomen naamloze vennootschap „S.” N.V., te vestigen te Y.;

dat de klagers zullen optreden als oprichters, terwijl blijkens de overgelegde ontwerp-statuten C. voor de eerste maal tot directeur is benoemd;

dat C. bij vonnis van de Arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch in 1966 in staat van faillissement is verklaard, welk faillissement is geëindigd door het verbindend worden van de enige uitdelingslijst;

dat aan preferente en concurrente vordering tezamen onvoldaan is gebleven een bedrag van ruim f 392 000;

dat Onze Minister blijkens de overwegingen, welke tot de bestreden beschikking hebben geleid, van oordeel is, dat, mede gelet op het tweede lid van artikel 3 van de ontwerp-statuten, in welk artikel de doelomschrijving van de voorgenomen naamloze vennootschap is vervat, niet voldoende zekerheid bestaat, dat de vennootschap onder leiding van genoemde C, zich niet zal gaan bewegen buiten wat in het maatschappelijk verkeer betaamt, en dat een vennootschap, ten aanzien waarvan het vorenstaande geldt, strijdt met de goede zeden of de openbare orde;

dat ingevolge artikel 3, eerste lid, van de ontwerp-statuten de vennootschap ten doel heeft de groot- en kleinhandel op het gebied van de stoffering en aankleding van woon- en werkruimten, zoals glas- en overgordijnen, wandbekleding, tapijten en andere vloerbedekkingen en het geven van voorlichting op het gebied van woninginrichting, alsmede het verrichten van handelingen en werkzaamheden als geacht mogen worden aan dit doel bevorderlijk te zijn of daarmee samen te hangen;

dat voorts het tweede lid van artikel 3, voornoemd, bepaalt, dat het doel tevens omvat het verkrijgen van, het deelnemen in of het overnemen van, alsmede het besturen, huren en exploiteren van andere ondernemingen met gelijksoortig, verwant of zodanig ander doel als het bestuur in het belang van de vennootschap acht;

dat C. ten tijde, dat voormeld faillissement tegen hem werd uitgesproken fabrikant was van tapijten en stoffen;

dat Onze Minister, op het verzoek om voorziening gehoord, te kennen heeft gegeven, dat hij het verzoek tot het verlenen van de verklaring van geen bezwaar heeft afgewezen, aangezien hij van oordeel is, dat redelijkerwijs kan worden verwacht, dat de voorgenomen vennootschap, in aanmerking genomen dat het vervaardigen van tapijten valt binnen de statutaire doelomschrijving, onder haar ondeskundige leiding wel spoedig failliet zou worden verklaard, ten nadele van haar crediteuren;

Overwegende dat ingevolge het bepaalde in artikel 36e, tweede lid, van het Wetboek van Koophandel, voor zover te dezen van belang, een verklaring als bedoeld in het eerste lid van dat artikel alleen mag worden geweigerd op grond van de overweging, dat de vennootschap strijdt met de goede zeden of de openbare orde;

dat Onze Minister blijkens zijn vorenbedoeld ambtsbericht en gezien het verhandelde ter openbare vergadering van de Afdeling van Raad van State voor de geschillen van bestuur van oordeel is, dat de verklaring van geen bezwaar geweigerd moet worden niet alleen wanneer uit de statutaire doelomschrijving blijkt dat de vennootschap strijdt met de goede zeden of de openbare orde, maar ook in de gevallen, waarin op grond van de te verwachten feitelijke gedragingen van de vennootschap vaststaat, althans aannemelijk is, dat de oprichters een onoirbaar oogmerk hebben, dan wel er gevaar bestaat van misbruik van de vennootschap voor ongeoorloofde doeleinden;

dat Onze Minister in het voorliggend geval gevaar van misbruik van de voorgenomen vennootschap voor ongeoorloofde doeleinden aanwezig acht, omdat naar zijn oordeel op de gronden als in de bestreden beschikking vermeld niet voldoende zekerheid bestaat, dat de vennootschap zich niet zal gaan bewegen buiten wat in het maatschappelijk verkeer betaamt;

dat evenwel dit oordeel de gevolgtrekking, dat de vennootschap strijdt met de goede zeden of de openbare orde, niet kan dragen;

dat, nu ook anderszins niet is gebleken, dat de vennootschap met de goede zeden of de openbare orde strijdt en voorts aan de overige voor het verkrijgen van de betrokken verklaring gestelde eisen is voldaan, Onze Minister, de gevraagde verklaring weigerde, in strijd met een algemeen verbindend voorschrift heeft beschikt;

dat mitsdien de bestreden beschikking met toepassing van artikel 4, eerste lid, sub *a*, van de Wet beroep administratieve beschikkingen behoort te worden vernietigd;

Gezien de Wet beroep administratieve beschikkingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

I. de beschikking van Onze Minister van Justitie van 6 november 1967, Hoofdafdeling Privaatrecht, Onderafdeling Naamloze Vennootschappen, te vernietigen;

II. te gelasten, dat het door de klagers ten behoeve van de Staat gestorte griffierecht wordt terugbetaald.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Soestdijk, 31 maart 1970.

JULIANA.

De Minister van Justitie,

C. H. F. POLAK.